

NOTATKA

z posiedzenia Komisji Ustawodawczej

Data posiedzenia: 23 listopada 2010 r.

Nr posiedzenia: 350

Posiedzeniu przewodniczył: senator Piotr Zientarski – przewodniczący komisji

- Porządek posiedzenia:**
1. Rozpatrzenie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 14 lipca 2010 r. dotyczącego ustawy z dnia 18 czerwca 2009 r. o zmianie ustawy o obrocie instrumentami finansowymi (*sygn. akt Kp 9/09*).
  2. Rozpatrzenie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 19 października 2010 r. dotyczącego ustawy o Rzeczniku Praw Obywatelskich (*sygn. akt K 35/09*).

W posiedzeniu uczestniczyli: – senatorowie członkowie komisji: Stanisław Gogacz, Leon Kieres, Krzysztof Majkowski, Krzysztof Piesiewicz, Grażyna Sztark, Marek Trzczeński, Piotr Zientarski,

– przedstawiciel Biura Legislacyjnego w Kancelarii Senatu Marek Jarentowski.

Przebieg posiedzenia:

Ad. 1 Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 14 lipca 2010 r. dotyczącego ustawy o zmianie ustawy o obrocie instrumentami finansowymi (*sygn. akt Kp 9/09*) omówił przedstawiciel Biura Legislacyjnego Marek Jarentowski. Wyjaśnił, że TK stwierdził niezgodność art. 1 ustawy z dnia 18 czerwca 2009 r. o zmianie ustawy o obrocie instrumentami finansowymi – z art. 2 konstytucji. Jednocześnie TK orzekł, że przepis powyższy jest nierozzerwalnie związany z całą ustawą (czyli z tytułem ustawy i z art. 2 określającym termin jej wejścia w życie), co oznacza niekonstytucyjność całej ustawy. W efekcie działań ustawodawcy, polegających na uchwaleniu równolegle dwóch ustaw nowelizujących te same przepisy ustawy o obrocie instrumentami finansowymi (tj. ustawy nowelizującej z 2008 r. oraz ustawy nowelizującej z 2009 r.), doszło do sytuacji, w której w systemie prawa pojawiły się przepisy wyrażone z treści normatywnej (puste). W wyniku wejścia w życie jako pierwszej ustawy nowelizującej z 2008 r. okazało się bowiem, że przepisy ustawy nowelizującej z 2009 r. odnoszą się do przepisów uchylonych już wcześniej przez wspomnianą ustawę z 2008 r.

TK zwrócił uwagę, że zarzucane naruszenie zasady przyzwoitej legislacji ma w tej sprawie specyficzny charakter. Przy uchwalaniu zaskarżonych przepisów nie zostały bowiem naruszone normy określające procedurę legislacyjną, samym przepisom nie można również zarzucać wadliwości ich sformułowania. Niekonstytucyjny jest jednak efekt działań ustawodawcy w postaci ustawy bezprzedmiotowej, która zachowuje tylko zewnętrzne cechy aktu normatywnego.

Ponieważ ustawa nowelizująca z 2008 r. weszła w życie, uchylając cały art. 23 oraz art. 46 ust. 4, a o to chodziło też w nowelizacji z 2009 r., stąd nie ma luki w prawie i wykonanie wyroku nie jest celowe.

Przewodniczący komisji Piotr Zientarski zaproponował, aby komisja nie wносиła o podjęcie inicjatywy ustawodawczej w sprawie wykonania tego wyroku Trybunału Konstytucyjnego.

Komisja jednogłośnie (6 głosów za) przyjęła przedstawiony wniosek.

Konkluzja Komisja nie będzie wnosić o podjęcie inicjatywy ustawodawczej w tej sprawie.

Ad. 2 Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 19 października 2010 r. dotyczącego ustawy o Rzeczniku Praw Obywatelskich (sygnatura akt K 35/09) omówił przedstawiciel Biura Legislacyjnego Marek Jarentowski. Wyjaśnił, że Trybunał Konstytucyjny orzekł, iż art. 20 ust. 2 ustawy o RPO w zakresie, w jakim upoważnia marszałka Sejmu do nadania statutu Biuru Rzecznika Praw Obywatelskich, jest niezgodny z art. 93 ust. 1 i ust. 2 zdanie drugie oraz z art. 210 konstytucji. Przepis ten w zakresie wskazanym powyżej traci moc obowiązującą z upływem dwunastu miesięcy od dnia ogłoszenia wyroku w „Dzienniku Ustaw”, tj. z dniem 29 października 2011 r. W pozostałym zakresie Trybunał umorzył postępowanie ze względu na niedopuszczalność i zbędność wydania wyroku. Podstawą takiego rozstrzygnięcia było uznanie, iż niezależność Rzecznika Praw Obywatelskich ma zasadnicze znaczenie ustrojowe. Skoro RPO jest organem niezależnym, a na należyte wykonywanie obowiązków zasadniczy wpływ ma istnienie i właściwa organizacja fachowego zaplecza, to uznać trzeba, że to właśnie sam rzecznik winien dysponować szeroką swobodą ukształtowania struktury oraz trybu pracy podległych mu urzędników. Zdaniem Trybunału RPO nie jest w żadnym wypadku jednostką organizacyjnie podległą Sejmowi ani jego marszałkowi. Skoro Sejm nie stoi na pozycji nadrzędnej wobec rzecznika, to tym bardziej na pozycji takiej nie stoi organ wewnętrzny Sejmu – marszałek. Skoro zaś pomiędzy Sejmem (i jego marszałkiem) a RPO nie istnieje stosunek podległości, to nie sposób uznać za zgodną z konstytucją sytuację, w której akt prawa wewnętrznego – a takim jest zarządzenie – działa „na zewnątrz”, obowiązując „inny podmiot”, czyli organ niepozostający w owym stosunku podległości. Mając powyższe na uwadze oraz to, że wyrok TK nie został dotychczas wykonany, M. Jarentowski wskazał za celowe podjęcie inicjatywy ustawodawczej przez komisję w tej sprawie. W celu wykonania wyroku proponuje się, by w art. 20 ust. 2 ustawy o Rzeczniku Praw Obywatelskich nadać nowe brzmienie, w którym pomija się marszałka Sejmu. Jednocześnie, idąc śladem tej części uzasadnienia wyroku, która dotyczy niezależności organizacyjnej i funkcjonalnej RPO, proponuje się by zastępcy rzecznika (ich liczba pozostaje bez zmian) byli powoływani i odwoływani samodzielnie przez rzecznika. Analogiczne zmiany należałoby wprowadzić także do ustawy o Rzeczniku Praw Dziecka.

Wobec tego przewodniczący komisji Piotr Zientarski przedstawił wniosek o podjęcie inicjatywy ustawodawczej mającej na celu wykonanie tego wyroku.

Komisja jednogłośnie przyjęła przedstawiony wniosek (6 głosów za).

Do reprezentowania komisji w dalszych pracach nad tym projektem ustawy został upoważniony senator Piotr Zientarski.

Konkluzja Komisja wnosi o podjęcie inicjatywy ustawodawczej w tej sprawie.

W posiedzeniu komisji nie uczestniczyły osoby wykonujące działalność lobbingsową.